

Értékpapír-állományok tulajdonosi megoszlása 2001. I. negyedév

A tőzsdei részvények körében megszűnt a külföld háromnegyed éve fennálló nettó eladói szerepe. A tulajdonosi részarányokat tekintve nem történtek számottevő elmozdulások. Az állampapír-piacon jelentősen nőtt a hitelintézetek, kismértékben pedig a nem pénzügyi vállalatok birtokában lévő állomány, továbbá folytatódott a nem-rezidensek részarányának emelkedése. A Magyar Nemzeti Bank állampapír-piaci súlya jelentősen csökkent.

Állampapírok

Az **állampapírok**¹ állománya piaci értéken 7,4%-kal nőtt 2001 I. negyedévében. Ezt leginkább az MNB-kötvények állományának 43,2%-os növekedése okozta, de jelentősen emelkedett a forgalomban lévő államkötvények (3,2%-kal), valamint a kincstárjegyek (5%-kal) értéke is.

A **háztartások** tulajdonában lévő állampapírok piaci értéke 52,5 milliárd forinttal nőtt. Részarányuk az állampapírokból ugyanakkor továbbra is 16%-ra tehető.

A **nem-rezidensek** birtokában lévő állomány 88,1 milliárd forinttal növekedett, így e szektor súlya a forgalomban lévő összes állampapír-állományban megközelítette a 16 %-ot.

A **pénzügyi vállalatok** az I. negyedévben 151,5 milliárd forinttal növelték állampapír-állományukat. Közülük az MNB részaránya számottevően (4,6 százalékponttal) csökkent, míg a hitelintézetek súlya jelentősen (3,4 százalékponttal) növekedett, elsősorban azért, mert az MNB a kötelező tartalékráta első negyedévi csökkentéséből származó likviditásbővülést állampapírok értékesítésével kötötte le. A biztosítók és nyugdíjpénztárak, a befektetési alapok, és az egyéb pénzügyi vállalatok részesedése csak kismértékben változott az előző negyedévhez képest.

A **nem pénzügyi vállalatok** állampapír állománya – a 2000. IV. negyedévi megtorpanást követően – ismét emelkedett (48,4 milliárd forinttal), így részesedésük március végén 6,8%-ot tett ki.

Az **államháztartás** részesedése 2,3%-ról 2,7%-ra emelkedett, elsősorban az önkormányzatok tulajdonában lévő állampapír-állomány növekedésének hatására.

A **háztartásokat segítő non-profit intézmények** részaránya már több negyedéve stabilan 0,8% körüli.

---

¹ A sajtóközleményben az állampapírok közé soroljuk a hazai kibocsátású, forintban denominált államkötvényeket, a kincstárjegyeket és az MNB által kibocsátott forint kötvényeket.

Állampapírok tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Állampapírok összesen									
	1998	1999				2000				2001
	dec.	márc.	jún.	szept.	dec.	márc.	jún.	szept.	dec.	márc.
Nem pénzügyi vállalatok	8,2	8,5	8,7	10,0	7,9	6,6	7,3	7,8	6,3	6,8
MNB	10,8	11,8	11,6	10,8	10,7	9,4	8,7	7,9	8,0	3,4
Hitelintézetek	33,4	28,4	26,8	24,2	22,9	22,1	22,6	22,8	23,1	26,5
Befektetési alapok	7,3	8,4	8,4	9,1	8,6	9,4	9,6	9,9	9,3	9,4
Biztosítók, pénztárak	11,1	12,3	13,4	14,1	15,5	15,5	15,8	15,8	16,6	16,5
Egyéb pénzügyi vállalatok	2,2	2,9	2,4	2,0	1,9	2,3	2,2	2,5	2,3	2,2
Pénzügyi vállalatok összesen	64,8	63,8	62,6	60,2	59,5	58,7	58,9	58,9	59,3	58,0
Önkormányzatok	2,7	3,2	3,0	3,1	2,7	3,0	2,9	2,9	2,2	2,6
Egyéb államháztartás	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Államháztartás összesen	2,9	3,2	3,1	3,2	2,8	3,1	2,9	2,9	2,3	2,7
Háztartások	14,9	15,6	15,9	16,8	17,5	16,4	16,6	15,7	16,0	15,9
Házt. segítő nonprofit intézmények	1,3	0,6	1,1	1,1	1,1	1,0	0,7	0,8	0,8	0,8
Külföld (nem-rezidensek)	8,0	8,3	8,6	8,7	11,2	14,2	13,6	13,9	15,3	15,8
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tőzsdei részvények

A **tőzsdei részvények állománya** piaci értéken – az előző negyedévi 284 milliárd forintot visszaesést követően – az I. negyedévben további 645 milliárd forinttal csökkent, s az év végén 2750 milliárd forintot tett ki². A csökkenés alapvetően a részvények árfolyamesésére vezethető vissza, hiszen az átértékelődésből adódó 645 milliárd Ft-os veszteséggel szemben, a tőkeemelések és a BÉT-ről való kivezetések egyenlege nem változtatott az összállományon.

A **háztartások** nettó tőzsdei részvényeladása – az előző negyedévi 1 milliárd forintot követően – mintegy 6 milliárd forintot tett ki. A negyedév folyamán 72 milliárd forinttal csökkent a részvényállományuk, melyben az 50 milliárd forintot meghaladó árfolyamvesztés mellett, szerepet játszott egy korábbi téves adatszolgáltatás korrekciója, melyet egyéb volumenváltozásként vettünk figyelembe³. A háztartás szektor részesedése az első negyedév végén 7,3%-ot ért el.

A **nem-rezidens befektetők** tulajdonában lévő részvényállomány 467 milliárd forinttal csökkent, részesedésük 2000. II. negyedévében megindult mérséklődése folytatódott: március végén 70,3%-ot tett ki. A 471 milliárd forint árfolyamvesztése és 5 milliárd forint részvénykivezetésből adódó állománycsökkenést csak kismértékben kompenzálta, hogy a nem-rezidensek ebben a negyedévben – 1999 IV. negyedéve után először – nettó részvényvásárlók voltak: 9 milliárd forinttal több részvényt vettek, mint amennyit eladtak.

A **pénzügyi vállalatok** részvényállománya 13 milliárd forinttal csökkent, a 22 milliárd forint értékű nettó vásárlás és 36 milliárd forint átértékelődés következtében. Részesedésük 2001. márciusra az év végi 6,1%-ról 7,1%-ra emelkedett. Ebben a negyedévben tovább emelkedett a biztosítók és pénztárak részaránya, amely március végére meghaladta a 3%-ot.

A **nem pénzügyi vállalatok** részarányának stabil emelkedése 2001 első negyedévében megállt, részesedésük a negyedév végén 6,6%-ot tett ki.

Az **államháztartás** részesedése 8,3%-ról 8,6%-ra emelkedett.

² Piaci értéken közel 4 milliárd forintot tett ki az az állomány, amelyet a tőkeemelés ellenére nem vezettek be ebben a negyedévben a tőzsdére, így a BÉT kapitalizációjával szemben ez a statisztika ennyivel magasabb állományt mutat ki.

³ Ennek az egyéb volumenváltozásnak az ellenpárja a nem pénzügyi vállalatoknál került elszámolásra.

Tőzsdén jegyzett részvények tulajdonosi szektorok szerinti megoszlása

százalék

	Tőzsdén jegyzett részvények									
	1998	1999				2000				2001
	dec.	márc.	jún.	szept.	dec.	márc.	jún.	szept.	dec.	márc.
Nem pénzügyi vállalatok	2,7	2,9	3,1	3,2	3,8	4,1	5,0	5,7	6,7	6,6
Hitelintézetek	0,6	0,8	0,8	0,7	0,6	0,6	0,8	1,1	1,2	2,1
Befektetési alapok	1,0	0,8	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,8	1,1	1,0
Biztosítók, pénztárak	1,7	1,6	1,3	1,1	1,3	1,2	1,6	2,1	2,6	3,1
Egyéb pénzügyi vállalatok	1,4	1,7	1,6	1,3	1,5	0,7	0,8	1,0	1,2	0,8
Pénzügyi vállalatok összesen	4,7	5,0	4,4	3,8	3,9	3,0	3,8	5,0	6,1	7,1
Önkormányzatok	0,9	1,0	1,1	0,9	0,8	0,6	0,7	0,6	0,7	0,8
Egyéb államháztartás	10,6	11,3	9,1	8,1	6,3	6,8	6,0	7,0	7,5	7,8
Államháztartás összesen	11,5	12,3	10,2	9,0	7,1	7,4	6,6	7,6	8,3	8,6
Háztartások	10,2	8,8	7,4	6,9	5,9	5,4	6,7	7,9	8,0	7,3
Házt. segítő nonprofit intézmények	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Külföld (nem-rezidensek)	70,9	70,9	74,9	77,0	79,2	80,0	77,7	73,7	70,7	70,3
Összes állomány	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Befektetési jegyek

A befektetési jegyek állománya nettó eszközértéken az I. negyedévben 3,1%-kal növekedett.

Az egyes tulajdonosi szektorok részesedése az előző negyedévekhez képest csekély mértékben változott. A háztartások arányának kismértékű csökkenésével az egyéb jogi személyek súlyának enyhe emelkedése áll szemben.

Budapest, 2001. május 22.

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY